

USTAWA

z dnia 12 grudnia 2003 r.

o ogólnym bezpieczeństwie produktów¹⁾

(Dz. U. 2003 Nr 229, poz. 2275)

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa ogólne wymagania dotyczące bezpieczeństwa produktów, obowiązki producentów i dystrybutorów w zakresie bezpieczeństwa produktów oraz zasady i tryb sprawowania nadzoru w celu zapewnienia bezpieczeństwa produktów wprowadzanych na rynek.

Art. 2. 1. Ustawę stosuje się do:

1) produktów, dla których przepisy odrębne nie określają szczegółowych wymagań dotyczących bezpieczeństwa;

2) zagrożeń związanych z produktami, dla których przepisy odrębne określają szczegółowe wymagania dotyczące bezpieczeństwa, jeżeli zagrożenia te nie są objęte przez przepisy odrębne.

2. Przepisy art. 10 ust. 2-6 - art. 33 ustawy stosuje się również w odniesieniu do produktów, dla których przepisy odrębne określają szczegółowe wymagania dotyczące bezpieczeństwa - w zakresie, w jakim nie regulują tego przepisy odrębne.

3. Przepisów ustawy nie stosuje się do urządzeń używanych w celu świadczenia usług na rzecz konsumentów, w szczególności do urządzeń obsługiwanych przez usługodawcę, którymi konsumenci przemieszczają się lub podróżują.

Art. 3. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

1) produkt - rzecz ruchomą nową lub używaną, jak i naprawianą lub regenerowaną przeznaczoną do użytku konsumentów lub co do której istnieje prawdopodobieństwo, że może być używana przez konsumentów, nawet jeżeli nie była dla nich przeznaczona, dostarczaną lub udostępnianą przez producenta lub dystrybutora, zarówno odpłatnie, jak i nieodpłatnie, w tym również w ramach świadczenia usługi; produktem nie jest rzecz używana dostarczana jako antyk albo jako rzecz wymagająca naprawy lub regeneracji przed użyciem, o ile dostarczający powiadomił konsumenta o tych właściwościach rzeczy;

2) producent:

- a) przedsiębiorcę prowadzącego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w Unii Europejskiej działalność polegającą na wytwarzaniu produktu albo każdą inną osobę, która występuje jako wytwórca, umieszczając na produkcie bądź do niego dołączając swoje nazwisko, nazwę, znak towarowy bądź inne odróżniające oznaczenie, a także osobę, która naprawia lub regeneruje produkt,
 - b) przedstawiciela wytwórcy, a jeżeli wytwórca nie wyznaczył przedstawiciela - importera produktu, w przypadkach gdy wytwórca nie prowadzi działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ani w Unii Europejskiej,
 - c) przedsiębiorcę uczestniczącego w dowolnym etapie procesu dostarczania lub udostępniania produktu, jeżeli jego działanie może wpływać na właściwości produktu związane z jego bezpieczeństwem;
- 3) dystrybutor - przedsiębiorcę uczestniczącego w dowolnym etapie procesu dostarczania lub udostępniania produktu, którego działalność nie wpływa na właściwości produktu związane z jego bezpieczeństwem;
- 4) wypadek konsumencki - zaistniałe w związku z używaniem produktów zdarzenie nagłe, którego następstwem jest zgon albo uszkodzenie ciała wymagające udzielenia pomocy medycznej, w szczególności skaleczenie, zatrucie, oparzenie, ugryzienie lub użądlenie;
- 5) wprowadzenie na rynek - dostarczanie lub udostępnianie przez producenta lub dystrybutora produktu dystrybutorowi lub konsumentowi;
- 6) wprowadzenie na rynek polski - dostarczenie lub udostępnienie produktu po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozdział 2

Ogólne wymagania dotyczące bezpieczeństwa produktów

Art. 4. 1. Produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub w innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć, warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym używaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego.

2. Przy ocenie bezpieczeństwa produktu uwzględnia się:

- 1) cechy produktu, w tym jego skład, opakowanie, instrukcję montażu i uruchomienia, a także - biorąc pod uwagę rodzaj produktu - instrukcję instalacji i konserwacji;
- 2) oddziaływanie na inne produkty, jeżeli można w sposób uzasadniony przewidzieć, że będzie używany łącznie z innymi produktami;
- 3) wygląd produktu, jego oznakowanie, ostrzeżenia i instrukcje dotyczące jego użytkowania i postępowania z produktem zużytym oraz wszelkie inne udostępniane konsumentowi wskazówki lub informacje dotyczące produktu;
- 4) kategorie konsumentów narażonych na niebezpieczeństwo w związku z używaniem produktu, w szczególności dzieci i osoby starsze.

Art. 5. 1. Produkt, który nie spełnia wymagań określonych w art. 4, nie jest produktem bezpiecznym.

2. Do stwierdzenia, że produkt nie jest bezpieczny, nie wystarcza możliwość osiągnięcia wyższego poziomu bezpieczeństwa lub dostępność innych produktów stwarzających mniejsze zagrożenia dla konsumentów.

3. Przy dokonywaniu oceny, czy produkt stwarza poważne zagrożenie, przez które rozumie się wymagające natychmiastowych działań naruszenie wymagań bezpieczeństwa, uwzględnia się bezpośrednio lub odsunięte w czasie skutki używania produktu, w tym stopień i prawdopodobieństwo utraty zdrowia lub życia przez konsumentów, stopień narażenia poszczególnych kategorii konsumentów oraz możliwość prawidłowej oceny ryzyka przez konsumentów i możliwości jego uniknięcia.

Art. 6. 1. W przypadku gdy brak jest szczegółowych przepisów Wspólnoty Europejskiej dotyczących bezpieczeństwa określonego produktu, produkt wprowadzony na rynek polski uznaje się za bezpieczny, jeżeli spełnia określone odrębnymi przepisami polskimi szczegółowe wymagania dotyczące bezpieczeństwa produktów.

2. Domniemywa się, że produkt zgodny z normami zharmonizowanymi w rozumieniu przepisów o systemie oceny zgodności jest produktem bezpiecznym w zakresie wymagań objętych tymi normami.

3. W przypadku braku przepisów, o których mowa w ust. 1, lub norm zharmonizowanych, o których mowa w ust. 2, albo jeżeli produkt nie jest zgodny z normami zharmonizowanymi, bezpieczeństwo produktu ocenia się w szczególności z uwzględnieniem:

- 1) spełniania przez produkt dobrowolnych norm krajowych państw członkowskich Unii Europejskiej przenoszących normy europejskie, innych niż normy zharmonizowane w rozumieniu przepisów o systemie oceny zgodności;
- 2) spełniania przez produkt Polskich Norm;

- 3) zaleceń Komisji Europejskiej określających wskazówki co do oceny bezpieczeństwa produktu;
- 4) obowiązujących w danym sektorze zasad dobrej praktyki odnoszących się do bezpieczeństwa produktów;
- 5) aktualnego stanu wiedzy i techniki;
- 6) uzasadnionych oczekiwań konsumentów co do bezpieczeństwa produktu.

Art. 7. Spełnianie przez produkt wymagań, o których mowa w art. 6, nie wyłącza możliwości stosowania środków określonych ustawą, jeżeli organ nadzoru stwierdzi, że pomimo zgodności z tymi wymaganiami produkt nie jest bezpieczny.

Art. 8. 1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzeń, dodatkowe wymagania dotyczące:

- 1) bezpieczeństwa i znakowania produktów, które stwarzają zagrożenie dla konsumentów przez to, że ich wygląd wskazuje na inne niż rzeczywiste przeznaczenie,
- 2) bezpieczeństwa i znakowania produktów włókienniczych

- mając na uwadze potrzebę zapobiegania i eliminowania zagrożeń stwarzanych przez produkty dla zdrowia i życia konsumentów.

2. W rozporządzeniach, o których mowa w ust. 1, Rada Ministrów określi w szczególności informacje, które powinny zostać umieszczone na etykiecie lub opakowaniu produktu.

Art. 9. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, dodatkowe wymagania dotyczące bezpieczeństwa lub znakowania określonych produktów, mając na uwadze potrzebę zapobiegania i eliminowania zagrożeń stwarzanych przez produkty dla zdrowia i życia konsumentów.

Rozdział 3

Obowiązki producentów i dystrybutorów w zakresie bezpieczeństwa produktów

Art. 10. 1. Producent jest zobowiązany wprowadzać na rynek wyłącznie produkty bezpieczne.

2. Producent, w zakresie prowadzonej działalności, jest zobowiązany dostarczać konsumentom informacje:

- 1) umożliwiające im ocenę zagrożeń związanych z produktem w czasie zwykłego lub możliwego do przewidzenia okresu jego używania, jeżeli takie zagrożenia nie są, przy braku odpowiedniego ostrzeżenia, natychmiast zauważalne;
- 2) dotyczące możliwości przeciwdziałania tym zagrożeniom.

3. Dostarczenie konsumentom odpowiedniego ostrzeżenia o zagrożeniach związanych z produktem nie zwalnia producentów i dystrybutorów z innych obowiązków określonych w niniejszym rozdziale.

4. Producent, zachowując należyłą staranność, w zakresie prowadzonej działalności, jest zobowiązany podejmować działania odpowiednie do właściwości dostarczanego produktu:

1) umożliwiające uzyskiwanie przez tego producenta wiedzy o zagrożeniach, które produkt może stwarzać;

2) mające na celu uniknięcie zagrożeń, w tym - o ile jest to niezbędne - umożliwiające wycofanie produktu z rynku, właściwe i skuteczne ostrzeżenie konsumentów lub wycofanie produktu od konsumentów.

5. Działania, o których mowa w ust. 4 pkt 2, producent podejmuje z własnej inicjatywy lub w przypadku wydania decyzji, o której mowa w art. 24 ust. 1, 2 i 4.

6. Działania, o których mowa w ust. 4, mogą w szczególności polegać na:

1) umieszczeniu na produkcie lub jego opakowaniu nazwy i adresu producenta oraz oznaczenia identyfikującego produkt lub, w razie potrzeby, partię produktu, chyba że nieumieszczenie takich informacji jest uzasadnione;

2) przeprowadzaniu badań próbek wprowadzonych na rynek produktów, analizowaniu skarg konsumentów oraz, w miarę potrzeby, prowadzeniu rejestru tych skarg oraz bieżącym informowaniu dystrybutorów o prowadzonej w ten sposób kontroli.

Art. 11. 1. Dystrybutor jest zobowiązany działać z należyłą starannością w celu zapewnienia bezpieczeństwa produktów, w szczególności przez niedostarczanie produktów, o których wie lub o których, zgodnie z posiadanymi informacjami i doświadczeniem zawodowym, powinien wiedzieć, że nie spełniają one wymagań bezpieczeństwa.

2. Dystrybutor, w zakresie prowadzonej działalności, jest zobowiązany uczestniczyć w monitorowaniu bezpieczeństwa produktów wprowadzonych na rynek, w szczególności:

1) przyjmować od konsumentów informacje o zagrożeniach powodowanych przez produkty i przekazywać je producentom, organowi nadzoru oraz Inspekcji Handlowej;

2) przechowywać i udostępniać na żądanie organu nadzoru i Inspekcji Handlowej dokumentację niezbędną do ustalenia pochodzenia produktów.

Art. 12. 1. Producenci i dystrybutorzy, w zakresie prowadzonej działalności, są zobowiązani współpracować z organem nadzoru i Inspekcją Handlową w celu uniknięcia lub eliminacji zagrożeń stwarzanych przez produkty przez nich dostarczane lub udostępniane.

2. Producent i dystrybutor, którzy uzyskali informację, że wprowadzony na rynek produkt nie jest bezpieczny, są zobowiązani powiadomić o tym niezwłocznie organ nadzoru.

3. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 2, zawiera co najmniej:

- 1) informacje umożliwiające dokładną identyfikację produktu lub partii produktów;
- 2) opis zagrożenia stwarzanego przez produkt;
- 3) informacje mogące służyć ustaleniu przebiegu obrotu produktem;
- 4) opis działań podjętych w celu zapobieżenia zagrożeniom związanym z produktem.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór powiadomienia, o którym mowa w ust. 2,
- 2) przypadki i rodzaje produktów, w odniesieniu do których nie są wymagane powiadomienia, o których mowa w ust. 2

- uwzględniając w szczególności potrzebę zapewnienia jednolitości informacji przekazywanych przez producentów i dystrybutorów prowadzących działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i w Unii Europejskiej.

Rozdział 4

Nadzór nad ogólnym bezpieczeństwem produktów

Art. 13. Organem sprawującym nadzór nad ogólnym bezpieczeństwem produktów w zakresie określonym ustawą jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej "organem nadzoru", który wykonuje swoje zadania przy pomocy Inspekcji Handlowej.

Art. 14. Nadzór nad ogólnym bezpieczeństwem produktów obejmuje:

- 1) okresowe monitorowanie oraz ocenę skuteczności kontroli spełniania przez produkty ogólnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa, z uwzględnieniem rodzajów kontrolowanych produktów i badanych zagrożeń;
- 2) zatwierdzanie okresowych planów kontroli produktów w zakresie spełniania ogólnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i monitorowanie ich realizacji;
- 3) prowadzenie postępowań w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów;

- 4) prowadzenie rejestru produktów niebezpiecznych oraz gromadzenie danych o produktach, które nie spełniają szczegółowych wymagań dotyczących bezpieczeństwa;
- 5) gromadzenie informacji dotyczących bezpieczeństwa produktów, przekazywanie ich właściwym organom oraz monitorowanie sposobu wykorzystania tych informacji;
- 6) gromadzenie przekazywanych przez producentów i dystrybutorów powiadomień, o których mowa w art. 12 ust. 3.

Art. 15. Konsumenci i inne osoby mogą:

- 1) przekazywać organowi nadzoru lub Inspekcji Handlowej informacje o niespełnianiu wymagań dotyczących bezpieczeństwa produktów;
- 2) zgłaszać organowi nadzoru wnioski w sprawie działania nadzoru rynku i kontroli ogólnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa produktów;
- 3) przedstawiać organowi nadzoru opinie w sprawie środków podjętych na podstawie art. 28.

Art. 16. 1. Organ nadzoru przekazuje informacje o prawdopodobieństwie niespełniania przez produkt wprowadzony na rynek wymagań dotyczących bezpieczeństwa, w szczególności informacje przekazane przez konsumentów Inspekcji Handlowej albo:

- 1) Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- 2) Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych,
- 3) Urzędowi Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych

- zgodnie z właściwością określoną odrębnymi przepisami.

2. Organy, o których mowa w ust. 1, powiadamiają organ nadzoru o sposobie wykorzystania informacji, w szczególności o działaniach podjętych w przypadku stwierdzenia, że produkt nie jest bezpieczny.

Art. 17. 1. Kontrola produktów w zakresie spełniania ogólnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa jest wykonywana przez Inspekcję Handlową.

2. Do kontroli, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2001 r. Nr 4, poz. 25, z późn. zm.²⁾), z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

3. Inspekcja Handlowa podejmuje czynności kontrolne na wniosek organu nadzoru lub z urzędu.

4. W przypadkach, o których mowa w art. 15 pkt 1, Inspekcja Handlowa może podjąć czynności kontrolne.

Art. 18. 1. W toku prowadzonego postępowania kontrolnego Inspekcja Handlowa może w szczególności:

- 1) żądać wszelkich informacji niezbędnych do stwierdzenia, czy produkt jest bezpieczny;
- 2) sprawdzać, w ramach posiadanych uprawnień, bezpieczeństwo wprowadzonych na rynek produktów, aż do ostatniego etapu ich używania.

2. Jeżeli wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej w toku kontroli stwierdzi, że istnieje znaczne prawdopodobieństwo, że produkt nie jest bezpieczny, zakazuje, w drodze decyzji, producentowi lub dystrybutorowi jego dostarczania, oferowania lub prezentowania przez czas niezbędny do przeprowadzenia oceny, badań i kontroli jego bezpieczeństwa, nie dłuższy jednak niż 30 dni. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania tej decyzji.

3. W przypadkach szczególnie skomplikowanych oraz jeżeli jest to niezbędne dla przeprowadzenia badań, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej może, w drodze decyzji, przedłużyć okres obowiązywania zakazu, o którym mowa w ust. 2, z tym że łączny okres trwania zakazu nie może przekroczyć 90 dni. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania decyzji.

4. Wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej może upoważnić inspektora Inspekcji Handlowej do wydania w jego imieniu w toku kontroli decyzji, o której mowa w ust. 2 lub 3.

5. Jeżeli zostało stwierdzone znaczne prawdopodobieństwo, że produkt nie jest bezpieczny, protokół kontroli wraz z aktami kontroli, po upływie terminu do wniesienia uwag, jest niezwłocznie przekazywany organowi nadzoru, za pośrednictwem Głównego Inspektora Inspekcji Handlowej.

Art. 19. 1. Jeżeli w wyniku kontroli stwierdzono, że produkt nie jest oznakowany zgodnie z wymaganiami określonymi w rozdziale 2 oraz przepisami wydanymi na podstawie art. 8 i 9, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej może, w drodze decyzji, żądać usunięcia niezgodności w określonym terminie.

2. Jeżeli w wyniku kontroli stwierdzono, że produkt może stwarzać zagrożenie w określonych warunkach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej może, w drodze decyzji:

- 1) żądać oznakowania produktu odpowiednimi wyraźnie i zrozumiale sformułowanymi w języku polskim ostrzeżeniami o zagrożeniach, jakie może on stwarzać;

2) wstrzymać wprowadzanie produktu na rynek do czasu jego odpowiedniego oznakowania.

3. Kopie decyzji, o których mowa w ust. 1 i 2, są niezwłocznie przekazywane organowi nadzoru za pośrednictwem Głównego Inspektora Inspekcji Handlowej.

Art. 20. 1. Organ nadzoru wszczyna z urzędu postępowanie w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktu, zwane dalej "postępowaniem", w przypadku gdy z ustaleń kontroli wynika znaczne prawdopodobieństwo, że produkt nie spełnia ogólnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa.

2. Protokół kontroli i akta kontroli są dowodem w sprawie.

3. Organ nadzoru może wszcząć z urzędu postępowanie, jeżeli z innych dostępnych informacji, w szczególności z powiadomienia przekazanego przez organy kraju członkowskiego Unii Europejskiej, wynika, że produkt może nie być bezpieczny.

4. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 3, oraz wyniki badań przeprowadzonych w laboratorium akredytowanym w kraju członkowskim Unii Europejskiej są dowodami w sprawie.

Art. 21. 1. Stroną postępowania jest producent lub dystrybutor, wobec którego postępowanie zostało wszczęte, w szczególności przedsiębiorca odpowiedzialny za pierwszy etap dystrybucji na polskim rynku.

2. W toku postępowania organ nadzoru może, w drodze postanowienia, uznać za stronę postępowania również producenta lub dystrybutora innych niż ten, wobec którego postępowanie zostało wszczęte.

3. Organizacja społeczna może występować z żądaniem dopuszczenia jej do udziału w postępowaniu, jeżeli jej celem statutowym jest ochrona interesów konsumentów lub gdy stroną postępowania jest członek tej organizacji.

4. W toku postępowania organ nadzoru może w szczególności:

1) żądać wszelkich informacji niezbędnych do stwierdzenia, czy produkt jest bezpieczny;

2) poddawać badaniom próbki dostarczone przez konsumentów.

5. Postępowanie powinno być zakończone niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 4 miesięcy od dnia jego wszczęcia.

Art. 22. 1. W toku postępowania organ nadzoru może, w drodze postanowienia, wyznaczyć stronie termin na wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez produkt.

2. Organ nadzoru może wystąpić z wnioskiem do Inspekcji Handlowej o przeprowadzenie kontroli mającej na celu ustalenie, czy zagrożenia zostały wyeliminowane.

Art. 23. 1. Jeżeli w toku postępowania organ nadzoru stwierdzi, że istnieje znaczne prawdopodobieństwo, że produkt nie jest bezpieczny, zakazuje, w drodze decyzji, producentowi lub dystrybutorowi jego dostarczania, oferowania lub prezentowania przez czas niezbędny do przeprowadzenia oceny, badań i kontroli jego bezpieczeństwa, nie dłuższy jednak niż 30 dni. Złożenie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nie wstrzymuje wykonania decyzji.

2. W przypadkach szczególnie skomplikowanych oraz jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia badań, organ nadzoru może, w drodze decyzji, przedłużyć okres obowiązywania zakazu, o którym mowa w ust. 1, z tym że łączny okres trwania zakazu nie może przekroczyć 90 dni. Złożenie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nie wstrzymuje wykonania decyzji.

3. Organ nadzoru może poinformować opinię publiczną o wydaniu decyzji, o której mowa w ust. 1, jeżeli uzna, że produkt może powodować poważne zagrożenie dla zdrowia i życia konsumentów.

Art. 24. 1. W przypadku stwierdzenia, że produkt może stwarzać zagrożenie w określonych warunkach, organ nadzoru może, w drodze decyzji:

1) żądać oznakowania produktu odpowiednimi, wyraźnie i zrozumiale sformułowanymi w języku polskim ostrzeżeniami o zagrożeniach, jakie produkt może stwarzać;

2) uzależnić wprowadzanie produktu na rynek od wcześniejszego spełnienia ogólnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa.

2. W przypadku stwierdzenia, że produkt może stwarzać zagrożenie dla określonych kategorii konsumentów, organ nadzoru może, w drodze decyzji, nakazać ostrzeżenie tych konsumentów lub powiadomienie opinii publicznej o zagrożeniu, określając termin i formę ostrzeżenia lub powiadomienia.

3. Organ nadzoru może z urzędu podjąć działania, o których mowa w ust. 2.

4. W przypadku stwierdzenia, że produkt nie jest bezpieczny, organ nadzoru w drodze decyzji:

1) w przypadku produktów, które nie zostały wprowadzone na rynek:

a) nakazuje wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez produkt,

b) zakazuje wprowadzania produktu na rynek i nakazuje podjęcie czynności niezbędnych do zapewnienia przestrzegania tego nakazu;

2) w przypadku produktów wprowadzonych na rynek, nakazuje:

- a) wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez produkt,
- b) natychmiastowe wycofanie produktu z rynku,
- c) ostrzeżenie konsumentów, określając termin i formę ostrzeżenia,
- d) wycofanie produktu od konsumentów i jego zniszczenie.

5. Wycofanie produktu z rynku polega na odebraniu przez producenta produktu od dystrybutorów oraz zakazaniu prezentowania i oferowania przez dystrybutorów takiego produktu konsumentom.

6. Wycofanie produktu od konsumentów i jego zniszczenie może zostać nakazane wyłącznie w przypadku, gdy inne działania byłyby niewystarczające dla zapobieżenia poważnym zagrożeniom powodowanym przez produkt.

7. Jeżeli organ nadzoru nakazuje wycofanie produktu od konsumentów, producent jest obowiązany odebrać produkt dostarczony przez konsumentów i zwrócić kwotę, za jaką produkt został nabyty, bez względu na stopień zużycia produktu.

8. Konsumentowi będącemu w posiadaniu produktu, w odniesieniu do którego wydano decyzję nakazującą wycofanie od konsumentów, przysługuje roszczenie o odkupienie produktu za kwotę, za jaką produkt został nabyty, bez względu na stopień jego zużycia.

9. Roszczenie, o którym mowa w ust. 8, przysługuje konsumentowi:

- 1) wobec dystrybutora, od którego konsument nabył produkt, o ile konsument posiada dowód zakupu produktu;
- 2) wobec producenta produktu, jeżeli konsument nie dysponuje dowodem zakupu.

10. Środki, o których mowa w ust. 1, 2 i 4, mogą być stosowane pojedynczo lub łącznie w zależności od zakresu i rodzaju stwierdzonych niezgodności z wymaganiami dotyczącymi ogólnego bezpieczeństwa produktu, jak również zagrożenia stwarzanego przez produkt, oraz mają mieć na celu wyłącznie odwrócenie niebezpieczeństwa oraz zapewnienie ochrony zdrowia i życia konsumentów.

11. W przypadku stwierdzenia, że produkt stwarza poważne zagrożenie, organ nadzoru nadaje decyzjom, o których mowa w ust. 1, 2 i 4, rygor natychmiastowej wykonalności.

12. W decyzji, o której mowa w ust. 1, 2 i 4, organ nadzoru określa termin i sposób poinformowania przez stronę o wykonaniu tej decyzji.

13. Organ nadzoru może wystąpić z wnioskiem do Inspekcji Handlowej o przeprowadzenie kontroli mającej na celu stwierdzenie, czy decyzje, o których mowa w ust. 1, 2 i 4, zostały wykonane.

14. Organ nadzoru wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli:

- 1) stwierdzi, że produkt jest bezpieczny;
- 2) producent lub dystrybutor usunął przyczyny zagrożeń i w sposób niebudzący wątpliwości ustalono, że na rynku nie znajdują się i nie będą wprowadzane produkty będące przedmiotem postępowania;
- 3) postępowanie z innych przyczyn stało się bezprzedmiotowe.

Art. 25. Decyzje organu nadzoru, o których mowa w art. 24 ust. 2 i 4, stanowią podstawę wpisu do rejestru produktów niebezpiecznych.

Art. 26. W zakresie nieuregulowanym ustawą do postępowania w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktu stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 27. 1. Informacje objęte tajemnicą przedsiębiorstwa, rozumiane jako nieujawnione do wiadomości publicznej informacje techniczne, technologiczne oraz organizacyjne przedsiębiorstwa, lub inne informacje, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności, uzyskane w toku kontroli lub postępowania, mogą być wykorzystane wyłącznie do celów, do których zostały zgromadzone, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Informacje uzyskane w toku kontroli lub postępowania, inne niż określone w ust. 1, nie podlegają ujawnieniu przez organ kontroli i nadzoru pod warunkiem, że przekazujący je wskaże przyczynę, dla której wnioskuje o ich nieujawnianie, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Jeżeli zachodzi konieczność ujawnienia informacji oraz dowodów uzyskanych w toku kontroli lub postępowania, organ kontroli lub nadzoru ujawni je w zakresie niezbędnym do wyjaśnienia podjętych w postępowaniu rozstrzygnięć.

Art. 28. 1. Jeżeli Komisja Europejska stwierdzi, że produkt lub rodzaj produktów stwarza poważne zagrożenie, i uzna za niezbędne podjęcie w tym zakresie działań przez kraje członkowskie Unii Europejskiej, uznaje się, że taki produkt lub kategoria produktów nie są bezpieczne w rozumieniu przepisów ustawy.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Rada Ministrów może wprowadzić, w drodze rozporządzenia, środki określone ustawą, w szczególności nakazać wycofanie produktów z rynku, a także zakazać wprowadzania ich na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zakazać wywozu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, biorąc pod uwagę zakres i rodzaj stwarzanych przez nie zagrożeń.

Art. 29. 1. Organ nadzoru informuje Komisję Europejską, w zakresie i na zasadach przez nią określonych, w szczególności o:

1) decyzjach ograniczających wprowadzanie na rynek produktów lub nakazujących ich wycofanie z rynku lub nakazujących wycofanie produktów od konsumentów, podając uzasadnienie podjęcia takich działań;

2) stwierdzeniu istnienia poważnego zagrożenia wymagającego natychmiastowych działań, zwłaszcza gdy produkt może znajdować się w obrocie w innych krajach członkowskich Unii Europejskiej;

3) działaniach podjętych z własnej inicjatywy przez producentów lub dystrybutorów w celu zapobieżenia lub wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez produkty;

4) opiniach zgłoszonych w sprawie środków podjętych na podstawie art. 28.

2. Przepisów ust. 1 nie stosuje się do wyrobów medycznych i produktów leczniczych oraz artykułów rolno-spożywczych.

Art. 30. 1. Organ nadzoru prowadzi rejestr produktów niebezpiecznych.

2. W rejestrze produktów niebezpiecznych są gromadzone informacje o produktach, które nie spełniają ogólnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa, w szczególności:

1) dane umożliwiające identyfikację produktu;

2) informacje o:

a) rodzaju i zakresie zagrożeń stwarzanych przez produkt,

b) środkach, jakie zastosowano w odniesieniu do produktu.

3. Organ nadzoru dokonuje wpisów do rejestru produktów niebezpiecznych w przypadku:

1) wydania decyzji, o których mowa w art. 24 ust. 2 i 4;

2) wydania rozporządzenia na podstawie art. 28 ust. 2;

3) podjęcia przez organ celny działań, o których mowa w art. 33 ust. 3, o ile dotyczą produktu, który nie jest wpisany do rejestru.

4. Organ nadzoru, na wniosek lub z urzędu, usuwa wpis w rejestrze w przypadku:

1) gdy osoba zainteresowana udowodni, że zostały wycofane z rynku wszystkie egzemplarze produktu; wpis usuwa się nie wcześniej niż w terminie 6 miesięcy od zakończenia kontroli, o której mowa w art. 22 ust. 2;

2) gdy niezgodności z wymaganiami dotyczącymi bezpieczeństwa zostały wyeliminowane; wpis usuwa się nie wcześniej niż w terminie 12 miesięcy od zakończenia kontroli, o której mowa w art. 22 ust. 2;

3) utraty mocy bądź uchylenia rozporządzenia wydanego na podstawie art. 28 ust. 2.

5. Wpis w rejestrze produktów niebezpiecznych anuluje się, jeżeli decyzja, na podstawie której dokonano wpisu, została uchylona lub stwierdzono jej nieważność.

6. Informacje zawarte w rejestrze produktów niebezpiecznych są publicznie dostępne.

7. Organ nadzoru może w każdym czasie odrębnie podać do publicznej wiadomości fakt dokonania wpisu do rejestru produktów niebezpiecznych.

8. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób prowadzenia rejestru produktów niebezpiecznych, mając na względzie bezpieczeństwo zdrowia i życia ludzi oraz potrzebę zapewnienia prawidłowości działania rejestru.

Art. 31. 1. Organ nadzoru prowadzi utworzony na podstawie dotychczasowych przepisów krajowy system informacji o produktach niebezpiecznych.

2. W krajowym systemie informacji o produktach niebezpiecznych są gromadzone informacje o:

1) produktach, które nie spełniają ogólnych wymagań bezpieczeństwa; produkt zostaje objęty systemem po wpisaniu go do rejestru produktów niebezpiecznych;

2) produktach, które nie spełniają szczegółowych wymagań bezpieczeństwa; produkt zostaje objęty systemem na wniosek organu wymienionego w art. 16 ust. 1;

3) wyrobach niezgodnych z zasadniczymi wymaganiami; wyrób zostaje objęty systemem po wpisaniu go do rejestru wyrobów niezgodnych z zasadniczymi wymaganiami;

4) innych produktach, jeżeli określają to przepisy odrębne; produkt zostaje objęty systemem w przypadkach określonych w tych przepisach.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia krajowego systemu informacji o produktach niebezpiecznych, mając na względzie ochronę interesów konsumentów, a w szczególności ich zdrowia i życia.

Art. 32. 1. Minister właściwy do spraw zdrowia prowadzi utworzony na podstawie dotychczasowych przepisów krajowy system monitorowania wypadków konsumenckich, zwany dalej "systemem monitorowania", oraz pokrywa koszty jego funkcjonowania z części budżetu państwa, której jest dysponentem.

2. Zadaniem systemu monitorowania jest gromadzenie informacji dotyczących wypadków konsumenckich, w szczególności danych o okolicznościach wypadków i ich skutkach zdrowotnych oraz o produktach mających związek z wypadkami.

3. Dane o wypadkach konsumenckich są zbierane przez wybrane zakłady opieki zdrowotnej, zwane dalej "placówkami terenowymi", działające w tym zakresie na podstawie umów zawartych z ministrem właściwym do spraw zdrowia.

4. Wyboru placówek terenowych minister właściwy do spraw zdrowia dokonuje w porozumieniu z organami założycielskimi.

5. Dane dotyczące wypadków konsumenckich zbierane przez placówki terenowe są przekazywane do systemu monitorowania w sposób umożliwiający ich jednolite przetwarzanie i zapewniający ochronę danych osobowych zgodnie z odrębnymi przepisami.

6. Informacje o wypadkach konsumenckich, ich okolicznościach i przyczynach, gromadzone w systemie monitorowania, są przekazywane organowi nadzoru.

7. Systemem monitorowania zarządza powoływany i odwoływany przez ministra właściwego do spraw zdrowia administrator systemu, który nadzoruje i koordynuje działanie placówek terenowych, przetwarza dane o wypadkach konsumenckich, przygotowuje i uzgadnia preliminarze kosztów, opracowuje analizy i raporty dotyczące wypadków konsumenckich.

8. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, sposób działania systemu monitorowania, w tym:

- 1) sposób zbierania i przekazywania oraz szczegółowy zakres danych gromadzonych w systemie monitorowania,
- 2) rodzaj i terminy informacji przekazywanych organowi nadzoru,
- 3) tryb powoływania i odwoływania administratora systemu oraz jego szczegółowe zadania

- uwzględniając potrzebę zapewnienia sprawności funkcjonowania systemu monitorowania oraz rzetelności gromadzonych informacji i ich przydatności w zapobieganiu wypadkom konsumenckim.

Art. 33. 1. Zasady postępowania organów celnych w przypadku, gdy podczas kontroli celnej produktów, które mają być objęte dopuszczeniem do obrotu, organ stwierdza, że istnieją uzasadnione okoliczności wskazujące, że produkt nie spełnia ogólnych lub szczegółowych wymagań dotyczących bezpieczeństwa, określają przepisy odrębne.

2. Opinie w sprawie spełniania przez produkt ogólnych lub szczegółowych wymagań dotyczących bezpieczeństwa na wniosek organów celnych wydają organy, o których mowa w art. 16 ust. 1.

3. O działaniach podjętych w odniesieniu do zatrzymanych produktów organy celne informują organ nadzoru.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy tryb postępowania organów celnych przy zatrzymywaniu produktów,
- 2) tryb wydawania opinii przez organy, o których mowa w art. 16 ust. 1, oraz sposób postępowania z taką opinią,
- 3) szczegółowy sposób umieszczania przez organy celne adnotacji na dokumentach towarzyszących produktom zatrzymanym przez organy celne

- mając na uwadze w szczególności konieczność zapobiegania przywozowi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produktów, które nie spełniają wymagań bezpieczeństwa, oraz biorąc pod uwagę przepisy Wspólnoty Europejskiej obowiązujące w tym zakresie.

Rozdział 5

Przepisy karne

Art. 34. 1. Kto, w związku z prowadzoną działalnością, wprowadza na rynek produkty niespełniające wymagań bezpieczeństwa, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa nieumyślnie, podlega grzywnie.

Art. 35. Kto, w związku z prowadzoną działalnością, nie wykonuje obowiązków określonych w art. 10 ust. 2, art. 11 lub nie wykonuje decyzji organu nadzoru wydanej na podstawie art. 24, podlega grzywnie.

Art. 36. Kto wprowadza na rynek produkt umieszczony w rejestrze produktów niebezpiecznych, podlega grzywnie albo karze pozbawienia wolności do lat 2, albo obu tym karom łącznie.

Art. 37. 1. Sąd może orzec przepadek przedmiotów pochodzących z przestępstwa, będących produktami stwarzającymi zagrożenie dla zdrowia, życia lub bezpieczeństwa konsumentów, choćby nie stanowiły własności sprawcy.

2. Sąd może zarządzić zniszczenie przedmiotów, których przepadek orzeczono, niezależnie od ich wartości.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 38. W ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2001 r. Nr 4, poz. 25,
z póżn. zm.

³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 w ust. 1 po pkt 1a dodaje się pkt 1b w brzmieniu:

"1b) kontrola produktów w rozumieniu ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275) w zakresie spełniania ogólnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa,";

2) w art. 10 po pkt 10 dodaje się pkt 10a w brzmieniu:

"10a) przygotowywanie i przekazywanie do zatwierdzenia Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

a) planów kontroli w zakresie ogólnego bezpieczeństwa produktów, z uwzględnieniem kategorii kontrolowanych produktów,

b) kwartalnych i rocznych sprawozdań dotyczących kontroli przeprowadzonych w zakresie ogólnego bezpieczeństwa produktów, z uwzględnieniem kategorii kontrolowanych produktów, stwierdzonych zagrożeń i podjętych działań,";

3) w art. 18:

a) uchyla się ust. 1a,

b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

"2. Wojewódzki inspektor może upoważnić inspektora do wydania w jego imieniu w toku kontroli decyzji, o której mowa w ust. 1.

3. Decyzja, o której mowa w ust. 1, podlega natychmiastowemu wykonaniu."

Art. 39. W ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. Nr 166, poz. 1360 oraz z 2003 r. Nr 80, poz. 718, Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1652) po art. 43 dodaje się art. 43a w brzmieniu:

"Art. 43a. 1. Zasady postępowania organów celnych w przypadku, gdy podczas kontroli celnej wyrobów, które mają być dopuszczone do obrotu, organ stwierdzi, że istnieją uzasadnione okoliczności wskazujące, że wyrób nie spełnia zasadniczych wymagań, określają przepisy odrębne.

2. Opinie w sprawie spełniania przez wyrób zasadniczych wymagań na wniosek organów celnych wydają organy wyspecjalizowane.

3. O działaniach podjętych w odniesieniu do zatrzymanych wyrobów organy celne informują organ nadzoru.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy tryb postępowania organów celnych przy zatrzymywaniu wyrobów,
- 2) tryb wydawania i postępowania z opinią wydaną przez organ wyspecjalizowany,
- 3) szczegółowy sposób umieszczania przez organy celne adnotacji na dokumentach towarzyszących wyrobom zatrzymanym przez organy celne

- mając na uwadze w szczególności konieczność zapobiegania przywozowi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wyrobów, które nie spełniają zasadniczych wymagań, oraz biorąc pod uwagę przepisy Wspólnoty Europejskiej obowiązujące w tym zakresie."

Art. 40. Postępowania wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy podlegają rozpatrzeniu według przepisów dotychczasowych.

Art. 41. Produkty wpisane do rejestru produktów niebezpiecznych na podstawie przepisów dotychczasowych wpisuje się do rejestru prowadzonego na podstawie przepisów niniejszej ustawy.

Art. 42. 1. Do dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, jeżeli organ celny podczas kontroli celnej produktów, które mają być objęte dopuszczeniem do obrotu, stwierdzi, że istnieją uzasadnione okoliczności wskazujące, że produkt nie spełnia ogólnych lub szczegółowych wymagań dotyczących bezpieczeństwa, zatrzymuje produkt i występuje o wydanie opinii do organu, o którym mowa w art. 16 ust. 1.

2. Jeżeli organ, o którym mowa w art. 16 ust. 1, wyda opinię, że produkt nie jest bezpieczny, organ celny cofa produkt za granicę albo, gdy cofnięcie nie jest możliwe, nadaje produktowi przeznaczenie celne - powrotny wywóz. W przypadku gdy nie jest możliwe cofnięcie produktu albo jego powrotny wywóz, organ celny może dokonać sprzedaży produktu osobie, która zobowiąże się do dokonania jego powrotnego wywozu, albo nakazać zniszczenie produktu, jeżeli dokonanie jego sprzedaży będzie niemożliwe lub znacznie utrudnione. Organ celny może również wystąpić do sądu o orzeczenie przepadku produktu na rzecz Skarbu

Państwa. Sąd na wniosek organu celnego może orzec o przepadku produktu na rzecz Skarbu Państwa.

3. Koszty cofnięcia produktu, jego powrotnego wywozu, sprzedaży lub zniszczenia ponoszą solidarnie: osoba, która wprowadziła produkt na polski obszar celny, osoba, która przyjęła odpowiedzialność za jego przywóz, bądź każda inna osoba, w posiadaniu której produkt się znajduje.

4. W przypadku podjęcia działań, o których mowa w ust. 2, organy celne informują o nich organ nadzoru.

Art. 43. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustawy wymienionej w art. 45 zachowują moc do czasu wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż do dnia 30 kwietnia 2004 r.

Art. 44. Przepisy art. 6 ust. 1 i ust. 3 pkt 3, art. 20 ust. 4, art. 28, art. 29, art. 33 i art. 39 stosuje się od dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

Art. 45. Traci moc ustawa z dnia 22 stycznia 2000 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 15, poz. 179, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271 i Nr 166, poz. 1360 oraz z 2003 r. Nr 170, poz. 1652).

Art. 46. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

1) Przepisy niniejszej ustawy wdrażają postanowienia dyrektywy 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 3 grudnia 2001 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (Dz. U. WE Nr L 11/4).

2) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 110, poz. 1189, z 2002 r. Nr 135, poz. 1145 i Nr 166, poz. 1360 oraz z 2003 r. Nr 223, poz. 2220.

3) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 110, poz. 1189, z 2002 r. Nr 135, poz. 1145 i Nr 166, poz. 1360 oraz z 2003 r. Nr 223, poz. 2220.